

Wie sê julle is Ek?

Van geleende menings na 'n geleefde belydenis

'U is die Christus, die Seun van die lewende God.'

Matteus 16:16, kort aanhaling

PASTORALE GELOOFSGIDS

Belydenis, behoort en diens

Maandag 24 tot Saterdag 29 Augustus 2026

Van mening na belydenis

Hierdie week vra nie in die eerste plek: 'Wie is ek?' nie. Jesus vra: 'Wie sê julle is Ek?' Eers wanneer Christus se identiteit helder word, begin ons eie behoort, roeping en diens op hulle regte plek val. Lees Matteus 16:13-20 aan die begin van die week en hou Eksodus 1:8-2:10, Psalm 124 en Romeine 12:1-8 byderhand.

Hoe om die gids te gebruik

1. Kom tot rus en lees die dag se teks stadig.
2. Skryf kort en konkreet. Volsinne is nie nodig nie.
3. Doen die oefening met 'n werklike situasie in gedagte.
4. Kies een klein stap wat binne 24 uur moontlik is.
5. Eindig met gebed en, waar gepas, deel jou stap met iemand.

Neem ongeveer 15-20 minute per dag. Jy hoef nie alles te voltooi om eerlik met die teks te werk nie.

Teologiese grondtoon

Petrus se antwoord is nie bloot 'n beter mening as die skare s'n nie. Hy bely Jesus as die Christus en Seun van die lewende God. Tog is selfs hierdie ware belydenis 'n gawe van die Vader en moet dit deur die kruis gevorm word.

Jesus sê: 'Ek sal my kerk bou.' Christus is die Bouer en Eienaar; die kerk leef uit die apostoliese getuigenis oor Hom. Die Heidelbergse Kategismus verwoord dit treffend: die Seun vergader, beskerm en bewaar deur sy Gees en Woord 'n gemeenskap wat in ware geloof een is.

Die beweging van die week

Maandag: onderskei tussen openbare menings en persoonlike belydenis.

Dinsdag: ontvang identiteit as behoort, nie as prestasie nie.

Woensdag: kies 'n veilige stap van moed wanneer vrees druk uitoefen.

Donderdag: toets jou onderskeiding binne die geloofsgemeenskap.

Vrydag: verbind 'n gawe aan 'n werklike behoefte.

Saterdag: maak belydenis 'n volhoubare praktyk van dank en diens.

Pastorale gereedskap

Die week gebruik 'n eenvoudige insig uit Acceptance and Commitment Therapy: 'n waarde is 'n rigting vir hoe jy wil optree; 'n doel is 'n spesifieke stap op daardie pad. In hierdie gids word geloofswaardes nie los van God uitgedink nie. Hulle word uit die Skrif ontvang, in gebed omhels en saam met die geloofsgemeenskap onderskei.

Die vraag is dus nie: 'Hoe optimaliseer ek myself?' nie, maar: 'Watter daad pas by my belydenis dat Jesus die Here is?'

Voordat jy begin

Veiligheid en vryheid. Waardegerigte optrede beteken nooit dat jy mishandeling, dwang, intimidasie of 'n gevaarlike magsituasie alleen moet konfronteer nie. 'n Getroue stap kan wees om afstand te skep, feite te dokumenteer, 'n veilige persoon te kontak of professionele hulp te kry. Hierdie gids is 'n pastorale hulpmiddel en nie 'n plaasvervanger vir mediese, psigologiese of regsadvies nie.

Meer as wat die mense sê

Om geleende antwoorde te herken en jou eie belydenis eerlik te ondersoek.

Skrifspieël

‘Wie sê die mense is die Seun van die mens?’ (Matteus 16:13, kort aanhaling).

In die teks

In die streek van Sesarea-Filippi vra Jesus eers wat die mense sê. Die antwoorde is eerbiedig: Johannes die Doper, Elia, Jeremia of ’n profeet. Tog bly Jesus binne bekende kategorieë vasgevang. Die dissipels kan die openbare gesprek akkuraat rapporteer, maar Jesus laat hulle nie daar skuil nie. Die tweede vraag verskuif van gerug na verhouding: ‘Maar julle, wie sê julle is Ek?’

Vormingsfokus: bronkontrole

Ons neem baie oortuigings oor by familie, kerk, kultuur en ons eie ervaring. Dit is nie noodwendig verkeerd nie, maar ’n geleende sin is nog nie dieselfde as ’n deurleefde belydenis nie. Geloofsonderskeiding vra dat ons die bron van ’n uitspraak raaksien en dit weer voor die Skrif bring. ’n Belydenis is meer as korrekte inligting; dit is vertroue en trou wat begin wys in hoe die liggaam leef, kies, praat en dien.

Vir gebed

‘Here Jesus, bevry my van maklike antwoorde. Laat u Woord my taal suiwer en my trou verdiep.’ Sit daarna een minuut stil by Jesus se vraag.

Persoonlike onderskeiding

- As iemand net my week se keuses kon sien, wat sou hulle aflei glo ek oor Jesus?
- Watter geloofstaal gebruik ek maklik sonder dat ek nog oor die betekenis daarvan nagedink het?
- Waar word Christus vir my gereduseer tot helper, voorbeeld of probleemoplosser?
- Watter vraag oor Jesus vermy ek omdat ek bang is vir die antwoord?

Oefening vir vandag: die vyf-reël toets

1. Skryf sonder om te redigeer: **Jesus is ...**
2. Onderstreep elke titel of beskrywing.
3. Skryf langsaan die bron: Skrif, kerklike taal, iemand anders se mening of eie ervaring.
4. Lees Matteus 16:13-20 weer en verander een woord indien nodig.
5. Voeg by: **Daarom wil ek vandag ...** Kies ’n sigbare, klein handeling.

Vandag se klein stap

Vra voor een besluit: ‘As Jesus werklik die Christus is, wat vra liefde en waarheid nou van my?’

Pastorale wysheid

Eerlike twyfel is nie dieselfde as onverskilligheid nie. Bring jou vrae na die teks en na ’n veilige, kundige geloofsgesprek; moenie sekerheid namaak om aanvaar te word nie.

Ontvang voordat jy presteer

Om jou behoort in Christus van jou daaglikse prestasie los te maak.

Skrifspieël

‘U is die Christus, die Seun van die lewende God.’ (Matteus 16:16, kort aanhaling).

In die teks

Petrus noem Jesus die Christus, God se Gesalfde Koning, en die Seun van die lewende God. Jesus antwoord dat hierdie insig nie uit menslike vernuf gebore is nie, maar deur die Vader gegee is. Petrus se belydenis is dus nie ’n trofee vir geestelike slimheid nie. Jesus se bevel dat hulle dit nog nie moet bekendmaak nie, keer dat die titel los van sy lydingsweg versprei. Die volgende toneel wys dat Petrus nog deur die kruis gevorm moet word.

Persoonlike onderskeiding

- Wanneer voel ek eers waardevol as ek nuttig, reg of suksesvol was?
- Watter rolverlies of mislukking laat my identiteit wankel?
- Wat bly waar van Christus wanneer my prestasie vandag swak is?
- Watter Christus-vormige waarde wil ek juis in hierdie kwesbare plek beoefen: waarheid, moed, sagmoedigheid, trou of diens?

Vormingsfokus: behoort voor prestasie

Die vraag oor Jesus kom voor die vraag oor ons eie status. Die Heidelbergse Kategismus se troos begin nie by wat ek bereik nie, maar by aan Wie ek behoort. Dit maak verantwoordelikheid nie onnodig nie. Dit maak eerlike verantwoordelikheid moontlik sonder dat elke fout ’n uitspraak oor my hele menswees word. Genade gee ’n vaste plek vanwaar ek kan erken, leer, herstel en weer getrou optree.

Oefening vir vandag: twee ankers

Trek twee blokkies.

Prestasie-anker: ‘Ek voel aanvaarbaar wanneer ek ...’ Skryf die voorwaardes neer wat jou week beheer.

Genade-anker: ‘Omdat ek aan Christus behoort, kan ek ... selfs terwyl ek ... voel.’ Voltooi die tweede sin met een geloofswaarde en een eerlike emosie. Voorbeeld: ‘... kan ek waarheid praat, selfs terwyl ek skaam voel.’

Vir gebed

Plaas ’n hand op jou hart en bid: ‘Christus, U is my Here. My beste dag verdien nie u liefde nie; my swakste dag kanselleer nie u genade nie. Vorm my in waarheid.’

Vandag se klein stap

Lees jou genade-anker hardop voor ’n oomblik waarin jy normaalweg goedkeuring probeer verdien.

Pastorale wysheid

Genade ontken nie gevolge, aanspreeklikheid of die behoefte om skade te herstel nie. Dit keer dat skuld in vernietigende skaamte verander en maak ’n eerlike volgende stap moontlik.

Wanneer vrees jou keuses druk

Om met vrees teenwoordig te bly en tog 'n veilige stap na lewe te kies.

Skrifspieël

**‘Maar die vroedvroue het God gevrees en nie gedoen wat die koning beveel het nie.’
(Eksodus 1:17, verkort).**

In die teks

Farao se vrees vir Israel word beleid, dwangarbeid en uiteindelik 'n bevel tot kindermoord. Sifra en Pua word by name onthou; die magtige koning bly bloot 'Farao'. Hulle vrees God en beskerm lewe. Daarna vorm 'n netwerk van vroue rondom die kind Moses: sy moeder, suster, die farao se dogter en haar diensmeisie. God se beskerming verskyn nie as vinnige ontsnapping uit alle gevaar nie, maar deur moedige, konkrete sorg binne gevaar.

Vormingsfokus: na-bewegings en weg-bewegings

Onder druk kies ons maklik 'n **weg-beweging**: iets wat onmiddellik spanning verminder, maar ons verder van liefde, waarheid of moed neem. 'n **Na-beweging** bring ons nader aan 'n geloofswaarde, selfs wanneer ongemak saamkom. Moed is dus nie die afwesigheid van vrees nie. Dit is 'n veilige, verantwoordelike daad in die rigting van wat voor God kosbaar is. Soms is daardie daad om te praat; soms om hulp te kry of weg te beweeg.

Vir gebed

‘God van lewe, U is groter as die mag wat my bang maak. Gee my wysheid om nie roekeloos te wees nie en moed om nie deur vrees regeer te word nie.’

Persoonlike onderskeiding

- Watter drukpunt laat my tans aanval, stilbly, uitstel of mense behaag?
- Watter emosie probeer ek so vinnig moontlik laat verdwyn?
- Watter lewe, waardigheid of waarheid moet hier beskerm word?
- Wie behoort saam met my te onderskei voordat ek optree?

Oefening vir vandag: die keusekompas

1. Benoem een werklike drukpunt.
2. Skryf die gevoel: ‘Ek merk vrees / woede / skaamte op.’
3. Noem jou gewone weg-beweging.
4. Kies een Christus-vormige waarde: beskerming, waarheid, moed, barmhartigheid of trou.
5. Formuleer die kleinste **veilige** na-beweging vir die volgende 24 uur.
6. Skryf die naam van iemand wat daarvan moet weet.

Vandag se klein stap

Doen die klein veilige na-beweging, of maak vandag die afspraak met die persoon wat jou kan help.

Pastorale wysheid

By mishandeling, dreigemente, ernstige magsmisbruik of onmiddellike gevaar is alleen-konfrontasie nie die doel nie. Kies veiligheid, bevoegde ondersteuning en, waar nodig, nood- of regsoptrede.

Christus bou nie 'n eenmenskerk nie

Om persoonlike oortuiging deur die Woord en die geloofsgemeenskap te laat toets.

Skrifspieël

‘Op hierdie rots sal Ek my kerk bou, en die magte van die doderyk sal dit nie oorweldig nie.’ (Matteus 16:18, verkort).

In die teks

Jesus noem Simon ‘Petrus’ en beloof om sy kerk te bou. Christelike tradisies beklemtoon die persoon van Petrus, sy apostoliese roeping en sy belydenis op verskillende maniere. ‘n Gereformeerde lesing hou die klem op Christus as Bouer en op die apostoliese getuigenis dat Jesus die Christus is. Die sleutels en die taal van bind en los dui op ernstige evangeliese verantwoordelikheid; dit is nie privaat mag om ander te beheer nie.

Persoonlike onderskeiding

- Waar vertrou ek net my eie sekerheid en vermy ek toetsing?
- Kan ek 'n korreksie ontvang sonder om óf in te stort óf terug te veg?
- Wie in my geloofsgemeenskap is wys, eerlik en veilig genoeg om my denke te toets?
- Hoe gebruik ek invloed: om ruimte vir waarheid te maak, of om uitkomst te beheer?

Vormingsfokus: gedeelde onderskeiding

Die Heidelbergse Kategismus beskryf die kerk as 'n gemeenskap wat die Seun deur sy Gees en Woord vergader, beskerm en bewaar. Daarom is Christelike onderskeiding persoonlik, maar nooit bloot privaat nie. Gedeelde onderskeiding vra drie toetse: **Woord** - wat sê die teks werklik? **Vrug** - dien hierdie stap waarheid, liefde en geregtigheid? **Gemeenskap** - watter volwasse gelowige kan my blindekolle help raaksien?

Oefening vir vandag: 'n toetsgesprek

Vra een betroubare persoon vir 15 minute. Sê: ‘Ek dink Christus roep my om ... omdat ...’ Laat die persoon net drie vrae vra:
1. ‘Watter Skrifwaarheid dra jou besluit?’
2. ‘Wie word deur die besluit geraak?’
3. ‘Wat sal 'n klein, nederige eerste stap wees?’
Som aan die einde op wat jy gehoor het voordat jy antwoord of verduidelik.

Vir gebed

‘Here van die kerk, beskerm my teen trots én vrees. Laat u Woord my korrigeer en gee my mense wat waarheid met liefde kan praat.’

Vandag se klein stap

Stuur vandag die versoek vir die toetsgesprek. Moenie wag totdat jou plan reeds vas en onveranderlik is nie.

Pastorale wysheid

Kerklike gesag behoort die Woord, waarheid, herstel en veiligheid te dien. Geheimhouding, vernedering, dwang of die beskerming van 'n stelsel bo 'n mens se veiligheid is nie geestelike volwassenheid nie.

Gawes wat ander laat leef

Om 'n gawe nugter te herken en aan 'n werklike behoefte te verbind.

Skrifspieël

**‘Ons het gawes wat volgens die genade wat aan ons gegee is, van mekaar verskil.’
(Romeine 12:6, verkort).**

In die teks

Romeine 12 begin met ‘op grond van die groot ontferming van God’. Die lewe as offer is dus antwoord op genade, nie 'n poging om genade te verdien nie. Die vernuwung van denke lei na 'n nugtere oordeel oor onself: nie opgeblase nie, maar ook nie ontkenkend nie. Ons is een liggaam in Christus en lede van mekaar. Gawes verskil, maar hulle oorsprong is dieselfde genade en hulle doel is die opbou van die liggaam.

Vormingsfokus: gawe, vrug en behoefte

'n Gawe is nie 'n eretitel of 'n volledige persoonlikheidsdefinisie nie. Dit word nugter onderskei waar vermoë, vrug, vreugde, bevestiging deur ander en 'n werklike behoefte bymekaarkom. Romeine 12 skuif die vraag van ‘Hoe besonders is ek?’ na ‘Hoe kan genade deur my tot nut van ander beweeg?’ Gesonde diens sluit ook beperkings, samewerking, rus en toestemming in.

Vir gebed

Hou jou hande oop: ‘Gees van Christus, dankie vir genade wat verskillend gestalte kry. Wys my wat om aan te bied, wat om saam te doen en wat om nie oor te neem nie.’

Persoonlike onderskeiding

- Waar raak ek jaloers op iemand anders se sigbare rol?
- Watter gawe maak ek klein omdat dit gewoon of onsigbaar voel?
- Watter vrug het ander reeds deur my diens ontvang?
- Watter behoefte lê nou naby genoeg dat ek daarop kan reageer sonder om alles te probeer dra?

Oefening vir vandag: gawe-na-behoefte kaart

Skryf kort antwoorde:

1. **Vermoë:** Wat doen ek betroubaar?
2. **Vrug:** Wat word vir ander beter wanneer ek dit doen?
3. **Getuie:** Wie het dit al in my bevestig?
4. **Behoefte:** Watter konkrete behoefte is binne bereik?
5. **Eksperiment:** Watter klein daad kan ek eenmalig probeer?
6. **Grens:** Hoeveel tyd en verantwoordelikheid is eerlik beskikbaar?

Vandag se klein stap

Bied een afgebakende diens-eksperiment aan, byvoorbeeld 30 minute hulp, een oproep of een spesifieke taak.

Pastorale wysheid

Diens is nie selfuitwissing nie. Chroniese oorlading, reddersgedrag en die oorneem van ander se verantwoordelikheid kan die liggaam verswak eerder as opbou.

Laat die gemeente dit sê

Om God se hulp saam te onthou en 'n belydenis in 'n volhoubare praktyk te verander.

Skrifspieël

‘Ons hulp is in die Naam van die Here wat hemel en aarde gemaak het.’ (Psalm 124:8, kort aanhaling).

In die teks

Psalm 124 is 'n gemeenskapsgetuigenis: ‘Laat Israel dit sê.’ Die beelde van verswelging, vloed, tande en 'n strik neem die gevaar ernstig op. Tog is die finale woord nie Israel se heldhaftigheid nie, maar die Here se hulp. So ook eindig hierdie week nie by 'n sterk individu met 'n beter plan nie. Die kerk bely saam, onthou saam, dien saam en ontvang telkens weer sy lewe uit Christus.

Vormingsfokus: toegewyde optrede

'n Waarde is 'n rigting; 'n doel is 'n merkbare stap. ‘Ek wil getrou leef’ is 'n rigting. ‘Wanneer ek Maandag die moeilike e-pos oopmaak, sal ek eers die feite neerskryf en dan eerlik, respekvol antwoord’ is 'n stap. Hierdie **wanneer-dan-plan** maak gehoorsaamheid nie meganies nie. Dit help om 'n belydenis te onthou op die oomblik wanneer spanning, gewoonte of afleiding andersins die besluit sou neem.

Vir gebed

Bid Psalm 124:8 stadig. Voeg dan by: ‘Jesus Christus, U is die Here. Laat my keuses in die komende week u genade, waarheid en diensbaarheid weerspieël.’

Persoonlike onderskeiding

- Waar kan ek nou eerlik sê: ‘As die Here my nie gedra het nie ...’?
- Wie was 'n draer van God se hulp, sonder dat hulle alles opgelos het?
- Watter geloofswaarde het hierdie week duideliker geword?
- Watter klein praktyk sal help dat my belydenis nie net 'n Saterdag-insig bly nie?

Oefening vir vandag: belydenisverbond

Voltooi ses reëls:

1. **Christus is ...**
2. **Daarom behoort ek ...**
3. **Die waarde wat ek wil beoefen, is ...**
4. **Wanneer ... gebeur, sal ek ...**
5. **Die persoon wat my kan ondersteun, is ...**
6. **Ons sal op ... weer hieroor praat.**

Hou die stap klein genoeg om te begin en duidelik genoeg om raak te sien.

Vandag se klein stap

Deel jou wanneer-dan-plan met die genoemde persoon en plaas 'n herinnering vir die hersieningsdatum.

Pastorale wysheid

Getuigenis hoef nie pyn te verswyg of 'n gewenste uitkoms te belowe nie. Ons kan terselfdertyd sê ‘dit was werklik gevaarlik’ en ‘ons hulp is in die Naam van die Here’.

Van belydenis na praktyk

Die doel is nie om die week netjies af te handel nie, maar om een geloofswaarheid en een klein praktyk saam te dra. Gebruik die bladsy alleen, saam met 'n eggenoot, in 'n kleingroep of as vertrekpunt vir 'n pastorale gesprek.

'n Kort selfassessering

Gee vir elke sin 'n telling van 1-10.

- Ek kan in my eie woorde sê wie Jesus is. ____
- Ek kan onderskei tussen behoort en prestasie. ____

• Ek ken my gewone weg-beweging onder druk. ____

- ____
• Ek het een geloofswaarde en een konkrete stap. ____
• Iemand anders weet van my stap. ____

Kies die laagste telling. Wat sou dit net **een punt** hoër maak?

Vier draaie wat die kompas skeeftrek

Regte woorde sonder optrede: belydenis word net 'n etiket.

Optrede sonder genade: diens word 'n manier om waarde te verdien.

Alleen-heldhaftigheid: die liggaam en veilige ondersteuning word geïgnoreer.

Roeping sonder grense: ander se behoeftes word gebruik om rus, toestemming en verantwoordelikheid te kanselleer.

My sewe-dae belydeniskaart

My belydenis: Jesus Christus is

My geloofswaarde:

Wanneer hierdie situasie opduik:

Sal ek hierdie klein stap neem:

Selfs al merk ek hierdie gevoel op:

My ondersteuner:

Hersieningsdatum:

Vir egpare, families of groepe

Gee elke persoon twee minute om net hierdie drie sinne te voltooi:

1. 'Wat ek hierdie week van Christus ontvang het, is ...'
2. 'Die waarde wat ek wil beoefen, is ...'
3. 'Die klein stap wat ek gaan probeer, is ...'

Die luisteraar antwoord nie met raad nie, maar vra: 'Watter soort ondersteuning sal werklik help?' Sluit af deur een sin uit Psalm 124 saam te bid.

Pastorale ondersteuning

Wanneer verdere ondersteuning wys is. As die week ernstige depressiewe gevoelens, trauma, selfbeskadiging, verslawing, mishandeling, dwang of 'n gevoel van onveiligheid oopgemaak het, hoef 'n eenvoudige geloofsoefening dit nie te dra nie. Praat met 'n betroubare pastorale begeleier en 'n geregistreerde terapeut, mediese praktisyn of ander bevoegde professionele persoon. By onmiddellike gevaar kom veiligheid en noodhulp eerste.

Bronne en verantwoording

Die hoofteks is doelbewus toeganklik geskryf. Die bronne hieronder ondersteun die eksegetiese, gereformeerde grondtoon en die verantwoordelike gebruik van waardegerigte, toegewyde optrede.

Teologiese en Bybelse gesprekspartners

Skrif

Matteus 16:13-20; Eksodus 1:8-2:10; Psalm 124; Romeine 12:1-8.

France, R. T. The Gospel of Matthew. New International Commentary on the New Testament. Eerdmans, 2007.

Hauerwas, Stanley. Matthew. Brazos Theological Commentary on the Bible. Brazos Press, 2006.

Moo, Douglas J. The Letter to the Romans. 2de uitgawe. NICNT. Eerdmans, 2018.

Childs, Brevard S. The Book of Exodus. Old Testament Library. Westminster Press, 1974.

Mays, James L. Psalms. Interpretation. John Knox Press, 1994.

Calvyn, Johannes. Commentary on a Harmony of the Evangelists, Matthew, Mark, and Luke. Veral die bespreking van Matteus 16.

Pastorale en gedragswetenskaplike gesprekspartners

Hayes, Steven C., Kirk D. Strosahl en Kelly G. Wilson. Acceptance and Commitment Therapy: The Process and Practice of Mindful Change. 2de uitgawe. Guilford Press, 2011.

Dindo, Lilian, Julia R. Van Liew en Joanna J. Arch. 'Acceptance and Commitment Therapy: A Transdiagnostic Behavioral Intervention for Mental Health and Medical Conditions.' *Neurotherapeutics* 14 (2017): 546-553.

Harris, Russ. ACT Made Simple. 2de uitgawe. New Harbinger, 2019.

Hierdie bronne voed veral die onderskeid tussen waardes en doelwitte, die herkenning van na- en weg-bewegings, bereidheid om ongemak teenwoordig te laat wees, en klein toegewyde handelinge. Die gids gebruik nie ACT as 'n diagnose of volledige behandeling nie.

Gereformeerde belydenisskrifte

Heidelbergse Kategismus: Sondae 1, 7, 19 en 21; veral vrae 54-55 oor Christus wat sy kerk vergader en gelowiges wat hulle gawes tot diens van ander gebruik.

Nederlandse Geloofsbelydenis: Artikels 27-29 oor die kerk wat aan Christus behoort, deur God bewaar word en volgens die Woord onderskei moet word.

Waarom hierdie week anders werk

Redaksionele en pastorale verantwoording. Hierdie gids behou die vorige handleiding se warm ritme, daaglikse gebed, klein stap en veiligheidsraamwerk, maar verander die primêre vormingsmodel. Narratiewe eksternalisering en voorkeurverhale is nie die verstek nie. Die week werk met waardeverheldering, na- en weg-bewegings, toegewyde optrede, gedeelde onderskeiding en 'n gawe-na-behoefte eksperiment.

Die volgorde bly: Skrif, teologiese betekenis, menslike werklikheid, toepaslike pastorale insig en konkrete geloofspraktyk. Die identiteit van Jesus word nie gereduseer tot 'n tegniek vir selfkennis nie. Persoonlike identiteit, moed en diens vloei uit die belydenis dat Jesus die Christus is en dat Hy sy kerk bou. Die oefeninge belowe nie beheer oor uitkomst nie en vervang nie professionele sorg nie.